

FOTO: AUTOR (NÁDRAŽÍ, KOSTEL SV. BARTOLOMEJE - ZÁBŘEH)
FOTO: AUTOR (NEMILE, WELZLOVA NÁUČNÁ STEZKA, KASNA V ZÁBŘEHU)

Na křižovatce cest

ZÁBŘEŽSKEM POD DOHLEDEM JANA ESKYMO WELZLA

Komu koluje v žilách cestovatelská krev, ale z různých důvodů se mu nechce trmácet na kraj světa, může se vydat na dobrodružnou výpravu kousek za humna. Průvodcem mu může být slavný světoběžník a pábitel Jan Eskymo Welzl. A kam se za ním vypravit?

Do jeho rodného Zábřehu na Moravě, kde si svého slavného rodáka patřičně cení.

O Zábřehu totiž mluví jako o městě na křižovatce cest. Eskymo Welzl (1868 - 1948) tu vítá návštěvníky už na nádraží. Tedy jeho socha, protože cestovatel, který o svých anabázích dokázal vyprávět hodiny a hodiny, už šedesát let odpočívá na hřbitově v kanadském Dawson City. Ale Zábřežští jsou na něj pyšní – mají tady „jeho“ naučnou stezku, pravidelně pořádají filmový festival pojmenovaný Welzlovo filmobile a v zimě se městem v rámci akce Welzlování prohánějí spřežení, která místo psů táhnou místní recesisté. Rádi si přitom přihnou z placatice, na níž je Welzl vyveden ve své nejtípičtější podobě, tedy se širokým úsměvem na růžolící tváři. Jeho odkaz hýčká nejen místní aktivitami spojenými přímo s městem, ale pamatuje se na něj i jinde ve světě. Nedávno nechal například zdejší filmař Martin Strouhal vyrobit Welzlovu pamětní desku, kterou v Dawson City slavnostně odhalil.

Zkazky šířící se o eskymáckém náčelníkově, polárním lovcovi a vynálezci Eskymo

Welzlovi byly naprosto neuvěřitelné. A dodnes se vedou spory o to, zda jeho cesty přes Novou Sibiř a Ameriku bylo vůbec možné uskutečnit. Bylo by zajímavé vydat se po jeho stopách, ale jestliže se vám nechce trmácet na opačný konec světa, pojďte se s námi toulat alespoň kolem Zábřehu na Moravě. Budeme tu objevovat, co se skrývá za jmény vesnic, jako jsou Svěbohov, Nemile, Zvole, Chromeč nebo třeba Vysehoří, Rohle, Hněvkov nebo Rájec.

Pro každého něco

Mikroregion Zábřežsko sdružuje tři desítky obcí a jistě je to oblast, kde se dá strávit dovolená nebo prázdniny. Smysl mají ale i kratší výlety. Oblast totiž zasahuje na rovinatou Hanou, i když větší části regionu vládne kopcovitá a lesnatá krajina jesenického podhůří, ideální pro pěší výlety, vyjížďky na kole nebo v zimě na běžkách. Můžete tu s úspěchem houbařit, na své si přijdou i rybáři.

Přirozeným centrem regionu je Zábřeh na Moravě, který se stal městem už ve 13. stole-

tí, osada na břehu Moravské Sázavy tu ale ležela už dávno předtím. Až do počátku 17. století se ve městě střídaly různé šlechtické rody. Největší rozmach nastal s příchodem panského rodu Tunklů, kteří prosluli především zakládáním rybníků. Za historický mezník by se dal označit také vznik nové železniční tratě z Olomouce do Prahy v polovině 19. století, kdy se Zábřeh stal důležitým centrem obchodu a průmyslu. Dalším významným historickým momentem bylo i dokončení železnice do Sobotína a do Šumperka, dnes okresního města, pod nějž Zábřeh spadá.

Zdálo by se tedy, že nejlepší bude cestovat do Zábřehu na Moravě vlakem. Jenom dejte pozor, abyste si vybrali ten správný, dnes už zde nestaví zdaleka všechny spoje. Expresy či „pendolina“ nedávno opraveným nádražím jenom prosvíští. Kdo zvolí správně, měl by vědět, že z nádraží je přinejmenším při první návštěvě vhodné odcházet východem přes první nástupiště. Právě tady totiž stojí už zmiňovaná socha Jana Eskymo